

**Analiza statystyczna w laboratorium badawczym / Wojciech Hyk,
Zbigniew Stojek. – Wydanie II, zmienione. – Warszawa, 2019**

Spis treści

Od autorów	9
1. Podstawowe pojęcia w analizie statystycznej	11
1.1. Podstawowe definicje	11
1.1.1. Próbką analityczną	11
1.1.2. Próbką statystyczną, losową	11
1.1.3. Średnia arytmetyczna próbki statystycznej	12
1.1.4. Rozrzut (rozstęp) wyników	12
1.1.5. Wariancja	12
1.1.6. Odchylenie standardowe	13
1.1.7. Względne odchylenie standardowe	13
1.1.8. Współczynnik zmienności	14
1.1.9. Błąd standardowy	14
1.1.10. Niepewność pomiaru	14
1.1.11. Precyzja	14
1.1.12. Dokładność i poprawność	14
1.1.13. Materiał odniesienia	15
1.1.14. Pomiar	15
1.2. Rozkład normalny (Gausa)	16
1.3. Cyfry znaczące	27
1.4. Reguły zaokrąglania liczb	29
1.5. Wynik pomiaru i jego zapis	30
2. Błędy i niepewność pomiaru	32
2.1. Błędy pomiarowe	33
2.2. Szacowanie niepewności pomiaru	35
2.3. Propagacja niepewności	39
2.4. Propagacja niepewności w praktyce laboratoryjnej. Przykłady	45
2.5. Niepewność rozszerzona	53
3. Testy statystyczne	55
3.1. Testy na wykrycie błędu grubego	55
3.1.1. Test Dixona	56
3.1.2. Test Grubbsa	58
3.2. Testy istotności	60
3.2.1. Porównanie wartości średniej próbki z wartością prawdziwą	60
3.2.2. Porównanie wartości średnich dwóch serii	63
3.2.3. Porównanie wartości parami	66

3.2.4. Testy istotności jedno-i dwustronne	68
3.2.5. Porównanie odchyłeń standardowych: test F	70
3.2.6. Podsumowanie	71
3.3. Jednoczynnikowa analiza wariancji (ANOVA)	73
4. Regresja liniowa	82
4.1. Regresja liniowa zwykła	82
4.2. Krzywa kalibracyjna. Wyznaczanie stężenia analitu w badanej próbce	86
4.3. Metoda kilkakrotnego dodatku wzorca	90
4.4. Regresja liniowa ważona (Y)	92
4.5. Regresja liniowa ważona (X, Y) z uwzględnieniem niepewności obu zmiennych	97
4.6. Regresja funkcji liniowej - podsumowanie	111
4.7. Linearyzacja funkcji	114
5. Walidacja metody pomiarowej	118
5.1. Zakres roboczy (analityczny) i charakterystyka krzywej kalibracyjnej	119
5.2. Powtarzalność	122
5.3. Odtwarzalność	125
5.4. Obciążenie	129
5.5. Poprawność	140
5.6. Odporność	140
5.7. Granica wykrywalności i granica oznaczalności	141
5.8. Szacowanie niepewności pomiaru	143
5.9. Studia przypadków	143
5.9.1. Paliwa stałe - wyznaczanie parametrów fizykochemicznych	144
5.9.2. Oznaczanie chemicznego zapotrzebowania tlenu (ChZT) metodą dichromianową w próbkach wodnych	174
5.9.3. Wagowe oznaczanie włókna surowego w paszach pochodzenia roślinnego	190
6. Karty kontrolne	199
6.1. Karty Shewharta	199
6.2. Karta CuSum	214
7. e-stat: analiza statystyczna przez internet	216
7.1. Krótka charakterystyka modułów e-stat	217
7.1.1. Testy statystyczne	217
7.1.2. Regresja liniowa	218
7.1.3. Błąd losowy	219
7.1.4. Błąd systematyczny	220
7.1.5. Karty kontrolne	221
7.1.6. Szacowanie niepewności	221

7.1.7. Tablice rozkładów statystycznych	222
7.2. Walidacja metody pomiarowej oraz konstrukcja budżetu niepewności za pomocą usługi e-stat	222
7.2.1. Konstrukcja i charakterystyka krzywej kalibracyjnej	223
7.2.2. Badanie precyzji w warunkach powtarzalności	233
7.2.3. Badanie obciążenia	237
7.2.4. Szacowanie niepewności	244
8. Wstęp do chemometrii	251
8.1. Przygotowanie danych do obróbki chemometrycznej	252
8.1.1. Transformacje zmiennych	252
8.2. Analiza podobieństwa	253
8.3. Metoda głównych składowych	255
8.4. Optymalizacja-metoda simpleksu	255
8.5. Rozpoznawanie obrazów	258
8.6. Sposób pomiaru ilości informacji uzyskanej w procesie analitycznym	260
9. Tablice	262
Literatura	266
Skorowidz	268

oprac. BPK